

Ad/10/162/100 22.105/1. 60

Eörsi elvtársnak

Lev. Bizalmas!

Tisztelt Kádár elvtárs!

Magamról cselekmények miatt.

Edl. I. 30

Öcsém, az ellenforradalmi cselekmények miatt nyolc évre ítelt Eörsi István író ügyében fordulok Kádár elvtárhoz.

Magamról annyit, hogy a pártnak 1945 óta vagyok a tagja, egyetemi tanár vagyok, jelenleg a budapesti jogi kar dékánhelyettese. Korábbi magatartásomról az igazságügyminisztérium, tudományos tevékenységemről a Magyar Tudományos Akadémia tud felvilágosítást adni.

Öcsém a pártnak és a népi demokráciának igen lelkes híve volt. Erről tanuskodik "Fiatal szemmel" című első verseskötete, amelyért 21 éves korában József Attila díjat kapott. 1953 után - Rákosi Mátyásból kiábrándulva és mélységesen szégyellve a róla írt versét - mindinkább Déry Tibor és társai hatása alá került. Itélőképességét elvesztve, szándékai szerint "egy jobb szocializmusért" küzdve, belesodródott az ellenforradalomba. Fegyvert ugyan nem fogott, sőt, fellepett az ellenforradalmi terror ellen, de írt négy - terjesztésre nem került - izgató verset, és az Obersovszky-Gáli-féle "Élünk" egyik számának egy stenciljét legépelte. Ezekért a cselekményekért ítélte el a népbíróság röviddel az Obersovszky tárgyalás után és a Déry-per előtt nyolc évre.

Nem ártatlanul ítelték el. Mégis az ítélet - nemcsak az én bizomnyal elfogult megítélésem szerint - aránytalanul súlyos. Különösen súlyos, ha összehasonlítjuk akár vezető írók /Déry és Háy/ 9 és 6 éves büntetésével, akár az öcsémmel egyivású fiatal írók félévtől két és fél évig terjedő büntetésével.

Öcsém az ítélet meghozatala előtt kedvező fejlődésnek indult, az ítélet azonban visszavetette, mert az ítéletek nevelő hatása azzal is jár, hogy azoknál, akik az ítéletek aránytalanul súlyosnak érzik, hátrányos hatás következhet.

- 2 -

be. Meggyőződésem szerint részben ennek is tulajdonítható, hogy képmutatásra képtelen öcsém börtönbüntetése első - váci és márianosztrai - időszakában a fegyelmi szabályokkal összeütközésbe került, noha ekkor is hangoztatta - sok téves nézetével együtt - szocialista meggyőződését, sőt, súlyos összeütközései is voltak fasiszta letartóztatottakkal. Az utóbbi időben azonban - különösen mióta Budapestre került, új környezetbe - magatartása kifogástalan.

Nehezíti ügyét saját korábbi magatartásán kívül az is, hogy gyakran sorolják a vezető vagy hangadó írók közé. Ez nem így van. Öcsém tehetséges és könnyen hevülő fiatalember, aki 25 éves volt az ellenforradalom idején. Politikai tapasztalatokkal nem rendelkezett, Déry Tibort és társait nemcsak nagy íróknak, de ismert politikai multjuk miatt kommunistáknak is tekintette, és vakon követte őket. Igaz, hogy író, akitől felelősségérzetet kell elvárunk, mégis a félrevezetettek közé tartozik.

Végül meg szeretném említeni azt is, hogy eddig több mint három évet töltött letartóztatásban. Van egy hatéves és egy négyéves fia, özvegy édesanyáknak pedig a megérdemelt derűs nyugalom helyett kétségbeesés jutott osztályrészül.

Tisztelt Kádár elvtárs!

Ha helytálló az a meggyőződésem, hogy öcsém nem ellessége rendszerünknek és hogy az ítélet aránytalanul súlyos, akkor azt hiszem, több mint három évi börtön után érdemes megfontolni kegyelemben részesítését. Ilyen körülmények között az aránytalanul súlyos büntetést talán még az ellenforradalomban résztvevő írókkal kapcsolatos politikánktól bizonyos fokig elkülönítve is korrigálni kellene, - különösen ha egy a vezetők közé nem tartozott, tehetséges és alapjában jószándéku fiatalemberről van szó.

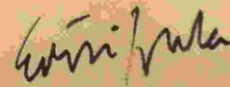
Nagyon megtisztelne Kádár elvtárs, ha elfoglaltsága mellett időt tudna szakítani meghallgatásomra, - feltéve,

- 3 -

hogy a megnyugtató döntéshez szükségesnek látszik a tájé-
kozási szándék olyan körülményről, amelyre a levélbeli
rövidsége törekvés miatt nem tértem ki.

Elvtársi üdvözlettel:

Budapest, 1960. január 23.

/Eörsi Gyula/
egyetemi tanár
budapesti jogi kar.